

BÖLÜM 3

OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA OYUN TERAPİNİN ÖNEMİ

Öznur YILMAZ¹

Aysel TOPAN²

GİRİŞ

Oyun dönemini izleyen okul öncesi dönem, çocukların grup ve sembolik oyunları ortaklaşa gerçekleştirdiği dönemdir. Çocuklarda bu dönem, beyin gelişimi ve sinaptik bağlantı kurulmasının en hızlı olduğu zamandır. Beyin çocuğun bilişsel, dil, motor, sosyal ve duygusal gelişimin de olduğu ve çevreye uyumun arttığı süreçtir. Bu yaş çocukları yine oyun kurabilme, oyun çevresinde bazı kuralları öğrenebilme, başka çocuklarla oyun oynayabilme, ilgisini çeken şeylere dikkatini verme, somut düşünme, yaptığı şeylerin sonucunu kestirememe, büyüsel şekilde düşünme, davranışları arasında ilişki kuramama ve kendisini koruyamayan bir yaş grubudur(1-3).

Okul öncesi eğitim, çocuğun doğduğu süreden ilköğretimde kazandığı temel eğitime kadar geçen yılları kapsar. Çocukların geçen yaşamlarında rol oynayan zihinsel, bedensel, sosyal, dil, psikomotor ve duygusal gelişimlerini büyük ölçüde bitirdiği, ailelerde, sosyal çevrede ve okullarda verilen eğitimle kişiliğin gelişerek şekillendiği eğitim süreci olarak tanımlanır (4-6).

---

¹ Uzm. Hemşire, Zonguldak Çaycuma Devlet Hastanesi, e-mail: oznur5214@gmail.com

² Dr. Öğretim Üyesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, e-mail: ayskose@hotmail.com

maları çocuğun yatış sırası anksiyetesini azaltmak için hemşirelerin oyun etkinliklerine önem vermelidir (11,13).

Hemşirelerin okul ve hastanelerde okul öncesi çocuklarda, başta normal kaygının azaltılması olmak üzere oyun terapinin kullanımıyla ayrılık kaygısı, yeni ortama alışma, yapılan işlemlerden endişe duyulmasının azaltılması, ortama duyulan korkunun giderilmesi ve ebeveyn dışarı çıkması durumunda kaygının sağaltımında önemli bir etkiye sahiptir. Hemşirelerin yatak başı ve grup oyun terapisi yapmaları okul öncesi çocukların öz saygınlığını, bağlanma ve güven duygusunu geliştirmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Oyun terapisi, okul öncesi çocuklarında duygusal, sosyal ve davranışsal becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Yine çocukların kaygı ve korku düzeylerini azaltmakta, benlik saygısını arttırma ve baş etme, öz saygılarını ve iletişim becerilerini geliştirmelerine fayda sağlamaktadır. Pediatri hemşirelerinin mesleğinde ve hemşireliğin temel gereksinimleri arasında oyun terapinin kullanımı önerilmektedir. Bu nedenle;

Okul öncesi çocuklarda görülen ayrılık kaygısının azaltılmasında aile destekli oyun terapi programlarının anaokullarında verilmesi, oyun terapisi eğitiminin hem okul öncesi öğretmenlerine hem de aileye verilmesi önerilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Karoğlu H, Ünüvar P. Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Gelişim Özellikleri ve Sosyal Beceri Düzeyleri. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2017(43):231-254.
2. Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü. Okul Öncesi Eğitim Programı. 2013; <http://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/ooororam.pdf>. Accessed 07.02.2018.
3. Türk Tabipler Birliği. Çocukların Gelişim Süreçleri ve Okula Başlama. Türk Tabipleri Birliği Yayınları. Birinci baskı ed. Ankara: Türk Tabipler Birliği Yayınları; 2012.

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

4. Oktay A. Türkiye'de Okul Öncesi Eğitim. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi. 1990;2(2):151-160.
5. Seven S. Okul Öncesi Eğitime Giriş. 1. baskı ed. Ankara: Pegem Akademi; 2014.
6. Abazaoglu İ, Yıldırım O, Yıldızhan Y. Okul Öncesi Öğretmenliğine İlişkin Genel Bir Bakış. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi. 2015;4(1):411-423.
7. Koçyiğit S, Tuğluk MN, Kök M. Çocuğun Gelişim Sürecinde Eğitsel Bir Etkinlik Olarak Oyun. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi. 2007(16):324-342.
8. Gökşen C. Oyunların çocukların gelişimine katkıları ve Gaziantep çocuk oyunları. A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi. 2014;52:229-259.
9. Sezici E, Ocakci AF, Kadioglu H. Use of Play Therapy in Nursing Process: A Prospective Randomized Controlled Study. Journal of Nursing Scholarship. 2017;49(2):162-169.
10. Ramdaniati S, Hermaningsih S. Comparison study of art therapy and play therapy in reducing anxiety on pre-school children who experience hospitalization. Open Journal of Nursing. 2016;6(1).
11. Patel K, Suresh V, Ravindra H. A study to assess the effectiveness of play therapy on anxiety among hospitalized children. IOSR Journal of Nursing and Health Science. 2014;3(5):17-23.
12. Davidson B, Satchi NS, Venkatesan L. Effectiveness of play therapy upon anxiety among hospitalised children. International Journal of Advance Research, Ideas and Innovations in Technology. 2017;3(5):441-444.
13. Yati M, Wahyuni S, Islaeli I. The effect of storytelling in a play therapy on Anxiety level in pre-school children during Hospitalization in the general hospital of Buton. Public Health of Indonesia. 2017;3(3):96-101.
14. Kandır A, Alpan Y. Okul Öncesi Dönemde Sosyal-Duygusal Gelişime Anne-Baba Davranışlarının Etkisi. Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi. 2008;14(14):33-38.
15. Arslanargun E, Tapan F. Okul Öncesi Eğitim ve Çocuklar Üzerindeki Etkileri. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2012;11(2):219-238.
16. Balat UG. Okul Öncesi Eğitime Giriş. 3. baskı ed. Ankara: Pegem Akademi; 2012.
17. Koçyiğit S, Başara Baydilek N. Okul öncesi dönem çocuklarının oyun algılarının incelenmesi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2015;12(1):1-26.
18. Ergün M. Oyun ve Oyuncak Üzerine. Milli Eğitim. 1980;1/1:102-119.
19. Trawick-Smith J, Wolff J, Koschel M, Vallarelli J. Effects of Toys on the Play Quality of Preschool Children: Influence of Gender, Ethnicity, and Socioeconomic Status. Early Childhood Education Journal. July 01 2015;43(4):249-256.
20. Tuğrul B, Ertürk HG, Özen Altınkaynak Ş, Güneş G. Oyunun üç kuşaktaki değişimi. The Journal of Academic Social Science Studie. 2014;27:1-16.

21. Şahin R. Okul öncesi dönem görme engelli çocukların oyun çeşitlilik ve karmaşıklık düzeyini artırmada genişletme tekniğinin etkililiği: Eğitim Bilimleri Enstitüsü Özel Eğitim Bölümü Görme Engellilerin Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi; 2013.
22. Arslan A. Çocuk Oyuncaklarının Çocukların Gelişim Alanlarına Yönelik Etkilerinin Günümüz Bağlamında İncelenmesi (Sivas İli Örnekleme). Sosyal Bilimler Dergisi. 2017;7(13):35-47.
23. Frank ML, Flynn A, Farnell GS, Barkley JE. The differences in physical activity levels in preschool children during free play recess and structured play recess. Journal of Exercise Science & Fitness. 2018;16(1):37-42.
24. Öztürk K, Uğurlu Ö. Çocuk Dünyasına Özgü Bir İletişim Aracı Olarak Oyunağın Kültür Kazanımındaki Rolü. Erciyes İletişim Dergisi. 2010;1(3):133-142.
25. Association For Play Therapy. Play therapy makes a difference. 2018; <http://www.a4pt.org/?page=PTMakesADifference>. Accessed 08.03.2018.
26. Sungur M. Oyun terapisi. 2018; <http://tskeleleozelegitim.com/dokuman-dosyalar/programlar/diger-programlar/oyun-tedavisi-terapisi.pdf>. Accessed 08.03.2018.
27. Bratton SC, Ray D, Rhine T, Jones L. The efficacy of play therapy with children: A meta-analytic review of treatment outcomes. Professional psychology: research and practice. 2005;36(4):376.
28. Mahalakshmi B. Filial Therapy. International Journal of Research in Humanities & Soc. Sciences. 2016;4(5):9-11.
29. Özkaya BT. Ebeveyn-çocuk ilişkisi üzerine odaklanan bir oyun terapisi yaklaşımı: Filial terapi. Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar. 2015;7(2):208-220.
30. Cornett N. A filial therapy model through a family therapy lens: See the possibilities. The Family Journal. 2012;20(3):274-282.
31. Landreth G. Oyun Terapisi İlişki Sanatı. İstanbul: Tıbyan Yayıncılık; 2011.
32. Ayna EY, H. AG. Çocuk merkezli oyun terapisi ile deneyimsel oyun terapisinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi. Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 2017;19:212-220.
33. Teber M. Çocuk merkezli oyun terapisinin çocuklarda görülen davranış sorunlarının çözümüne etkisi. Gaziantep: Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı, Klinik Psikoloji Bilim Dalı, Hasan Kalyoncu Üniversitesi; 2015.
34. Yıldız C. Oyun terapisiyle bütünleştirilmiş grup terapisinin çocukların utangaçlık düzeylerine etkisi. İstanbul: Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Klinik Psikoloji Bilim Dalı, Beykent Üniversitesi 2015.
35. Chinekesh A, Kamalian M, Eltemasi M, Chinekesh S, Alavi M. The effect of group play therapy on social-emotional skills in pre-school children. Global Journal of Health Science. 2014;6(2):163-167.
36. Cheng Y-J, Ray DC. Child-centered group play therapy: Impact on social-emotional assets of kindergarten children. The Journal for Specialists in Group Work. 2016;41(3):209-237.
37. Gencer B. Bilişsel davranışçı oyun terapisi. 2018; <http://burcugencer.com/hakkimda/bilissel-davranisci-oyun-terapisi/>. Accessed 16.03.2018.

38. Ghodousi N, Sajedi F, Mirzaie H, Rezasoltani P. The effectiveness of cognitive-behavioral play therapy on externalizing behavior problems among street and working children. *Iranian Rehabilitation Journal*. 2017;15(4):359-366.
39. Abdollahian E, Mokhber N, Balaghi A, Moharrari F. The effectiveness of cognitive-behavioural play therapy on the symptoms of attention-deficit/hyperactivity disorder in children aged 7–9 years. *ADHD Attention Deficit and Hyperactivity Disorders*. 2013;5(1):41-46.
40. Fazio-Griffith LJ, Ballard MB. Cognitive behavioral play therapy techniques in school-based group counseling: Assisting students in the development of social skills. *Vistas online*. 2014;18:1-14.
41. In-Albon T, Schneider S. Does the vigilance-avoidance gazing behavior of children with separation anxiety disorder change after cognitive-behavioral therapy? *Journal of Abnormal Child Psychology*. 2012;40(7):1149-1156.
42. Walczak M, Esbjörn BH, Breinholst S, Reinholdt-Dunne ML. Parental involvement in cognitive behavior therapy for children with anxiety disorders: 3-year follow-up. *Child Psychiatry & Human Development*. 2017;48(3):444-454.
43. Li WH, Chung JOK, Ho KY, Kwok BMC. Play interventions to reduce anxiety and negative emotions in hospitalized children. *BMC Pediatrics*. 2016;16(1):36.